

A

Pedagógiai Programja
Helyi Tantervek – II.

Jazz-zene
Vonós tanszak/Jazz-bőgő

Tartalomjegyzék

JAZZ-BŐGŐ	4
<i>A jazzbőgő-tanítás feladatai</i>	4
Ismeresse meg a tanulókkal	4
Alakítson ki	4
Fordítson különös figyelmet	4
Segítse készségfejlesztő improvizációs gyakorlatokkal a tanuló zenei fejlődését, különös tekintettel	4
Alapfokú évfolyamok „A” tagozat	5
1. évfolyam „A” tagozat	5
Fejlesztési feladatok	5
Ajánlott tananyag	5
Követelmények	5
Év végi vizsga ajánlott anyaga	5
2. évfolyam „A” tagozat	6
Fejlesztési feladatok:	6
Ajánlott tananyag	6
Követelmények	6
Év végi vizsga ajánlott anyaga	6
3. évfolyam „A” tagozat	7
Fejlesztési feladatok	7
Ajánlott tananyag	8
Követelmények	8
Év végi vizsga ajánlott anyaga	8
4. évfolyam „A” tagozat	8
Fejlesztési feladatok	8
Ajánlott tananyag	8
Követelmények	9
Év végi vizsga ajánlott anyaga	9
5. évfolyam „A” tagozat	9
Fejlesztési feladatok	9
Ajánlott tananyag	9
Követelmények	9
Év végi vizsga ajánlott anyaga	10
6. évfolyam „A” tagozat	10
Fejlesztési feladatok	10
Ajánlott tananyag	10
Követelmények	10
Év végi vizsga ajánlott anyaga	10
Alapfokú évfolyamok „B” tagozat	11
3. évfolyam „B” tagozat	11
Fejlesztési feladatok	11
Ajánlott tananyag	12
Követelmények	12
Év végi vizsga ajánlott anyaga	12
4. évfolyam „B” tagozat	12
Fejlesztési feladatok	12
Ajánlott tananyag	12
Követelmények	13
Év végi vizsga ajánlott anyaga	13
5. évfolyam „B” tagozat	13
Fejlesztési feladatok	13
Ajánlott tananyag	13
Követelmények	13
Év végi vizsga ajánlott anyaga	14

6. évfolyam „B” tagozat.....	14
Fejlesztési feladatok.....	14
Ajánlott tananyag.....	14
Követelmények	14
Év végi vizsga ajánlott anyaga	14
Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után	15
„A” tagozaton	15
A tanuló.....	15
„B” tagozaton	15
A művészeti alapvizsga követelményei	15
A vizsga részei	15
A vizsga tantárgyai és időtartama.....	15
A vizsga tartalma.....	15
A vizsga értékelése.....	16
A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök.....	16

JAZZ–BŐGŐ

A jazzbőgő tanulását – a hangszer adottságai miatt – csak a megfelelő testi fejlettség elérésével, más hangszerekhez képest viszonylag későn lehet elkezdni.

Az egyéb hangszeres előtanulmány nem feltétel, de ajánlott.

A jazzbőgő–tanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a nagybőgő történetét, irodalmát, a hangszer különböző változatait;
- a hangszer akusztikai sajátosságait, a húrok elrendezését, az erősítő berendezés kezelését, a helyes hangzás beállítását;
- a jazz–bőgőzés kiemelkedő muzsikusait.

Alakítson ki

- könnyed hangszerkezelést, s az ehhez szükséges alapvető pengetési technikákat;
- megfelelő jobb– és balkéz–technikát;
- dinamikailag árnyalt, telt és kifejező basszusgitár hangot.

Fordítson különös figyelmet

- a hangindításra, tónusra;
- a stílusos és igen ritmikus kísérő játékra;
- az árnyalt frazeálásra, artikulációra;
- a virtuóz játéktechnikára való törekvésre;
- a zenekari darabok karakterének elsajátítására;
- a megfelelő kísérő figurák (groove-ok) tanulására;
- a megfelelő tempó és dinamika kialakítására.

Segítse készségfejlesztő improvizációs gyakorlatokkal a tanuló zenei fejlődését, különös tekintettel

- az öt– és hétfokú diatonikus skálákra, ezek moduszaira, s ezek hangkészletéből kialakított rögtönzésgyakorlatokra;
- a különböző ritmikai függetlenítési gyakorlatokra;
- a jazz alapvető akkordkészletének gyakorlására, valamint az akkordbontások gyakorlására;
- a dúr és moll bluesok kíséretére, az egyszerű blues–sémák elsajátítására;
- az akkordfűzések egyszerű basszusvezetésére;
- a II–V–I funkciós–improvizációs séma differenciált gyakorlására;
- a különböző fogások, gyors figurák, basszusmenetek tudatosítására.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer részeinek ismertetése.
- Test- és hangszertartás.

Jobbkéz-technika fejlesztése

- I. pizzicato mód.
- Üres húr-gyakorlatok, illetve húr váltás-variációk.

Balkéz-technika fejlesztése:

- Előgyakorlatok az ujjak könnyed, de erőteljes használatához, erőteljes, laza lefogás, "kopogós" legato játék, szabályos balkar- és kéztartás.
- Helyes ujjtávolság (kis szekund az 1., 2., és 2., 4., nagy szekund az 1., 4. ujj között).
- A két kéz összehangolása: a fél fekvés majd I. fekvés – a fekvésváltás gyakorlása, beidegzése, majd fekvésenként ennek fokozatos folytatása a II. fekvésig.

Improvizációs készség fejlesztése

- Alapvető jazzakkordok.
- Ritmikai alapelvek – two beat, four beat, fill in, különböző metrumokban.
- A kísérés improvizációjának elmélete, majd alapvető, egyszerű gyakorlati alkalmazása.
- Egyszerű basszusok alkalmazása akkordjelzések alapján.
- Tradicionális blues, különböző hangnemekbe transzponálva
- Harmóniabontások (hármass- és négyeshangzatok)

Ajánlott tananyag

Montág Lajos: Bőgőiskola I.

Franz Simandl: Kontrabass Schule I–II.

William Curtis: A modern method for string bass (üreshúr-variációk, fél és 1. fekvés stb., a 34. oldalig)

Bob Haggart: Bass Method

Oscar Petiford – Eric Moseholm: Jazz Bass Facing (etűdök a kvintkörön át, szekvenciák, kromatika)

Ed Friedland : Bass Method 1.

U.ő.: Building Walking bass lines

Rufus Reid: The Evolving bassist (üreshúr-gyakorlatok)

Jamey Aebersold: Nothin' but blues (Vol. 2.) – a hangzó anyag alkalmazása egyszerű basszusok játszásával, az akkordjelzések alapján.

A továbbiakban valamennyi hangszeriskola szabadon használható a tanár megítélése szerint, a javasolt darabok mellett.

Követelmények

Az összes dúr és moll skála, kromatikus skála lassú tempóban a 2. fekvésig, az I. pizzicato móddal.

Gyakorlatok, etűdök, pizzicato játékkal.

Tradicionális blues és transzpozíciói (technikai, harmóniabontásai és periódusgyakorlat).

Jazzakkordok ismerete és bontásai.

Egyszerű basszusok alkalmazása akkordjelzések alapján.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dúr és moll skálák játéka II. fekvésig
- Hármass és négyeshangzatok bontása
- Egy moll és egy dúr blues kísérete

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszerkezelés fejlesztése

Jobbkéz–technika fejlesztése

- II. pizzicato mód (egyujjas – külön a mutató, illetve középső ujjal) a gyorsabb technika számára.
- Kisebb–nagyobb ujjfelület használata.

Balkéz–technika fejlesztése

- Továbbfejlesztés a IV. fekvésig a korábbi szempontok szerint.
- További kéz– és ujjerősítő gyakorlatok, a kar holt súlyának kihasználása.
- Fekvésváltás, húrváltás, intervallumok növekvő sorrendben.
- Skálák, kromatikus skálák, hármashangzatok, etűdök, gyakorlatok a fentiek elsajátítására.

Improvizációs készség fejlesztése

- A kísérés improvizációjának további tanulmányozása, gyakorlása (a korábbi szempontok szerint).
- Harmóniabontások, szekvenciák a IV. fekvésig.
- Basszusvezetés: egyszerű basszusok alkalmazása, vezetése.
- Kromatikus, dupla kromatikus, domináns, diatonikus vezetések.
- Basszusvezetés harmóniabontással. (Egy– és két ütemes hosszúságban.)
- Különböző dúr és moll blues–sémák.
- Egyszerű periódusgyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Montág Lajos: Bőgőiskola II.
Franz Simandl: Kontrabass Schule III.
William Curtis: A modern method for string bass
Bob Haggart: Bass Method
Oscar Petiford – Eric Moseholm: Jazz Bass Facing
Rufus Reid: The Evolving bassist
John Fischer: Anleitung zur improvisation für bass (Jazz–Studio)
Ed Friedland: Building walking bass lines

Követelmények

Az összes dúr és moll skála, kromatikus skála, a 4. fekvésig I. illetve II. pizzicato móddal váltakozva, több tempóban.
Gyakorlatok, etűdök pizzicato játékkal.
Harmóniaszekvenciák a kvintkörön át két– és egytaktusos bontással (kottából improvizálva).
Basszusvezetés egyszerű és harmóniabontásos alapon.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Db–, D–, Eb–, E–moll fejből, ujjrenddel, továbbá kromatikus skálák a IV. fekvésig.
- Két gyakorlat, etűdök pizzicato játékmóddal.
- Harmóniaszekvenciák (egy–és kétütemes hosszúságban).
- Blues–sémák, patternek, turnbackek egyszerű és harmóniabontásos basszusvezetéssel.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

Jobbkéz–technika fejlesztése

- III. pizzicato mód (váltott ujjas, azaz a mutató– és a középső ujj felváltva játszik).
- Az ujjak helyezése, támasztás az alsó húrra (kivéve az E–húron való játéknál).
- Húrváltás – ujjrendi szempontok.
- A háromféle pizzicato mód váltott alkalmazása különböző tempókban.
- A jobb kéz tónus– és ritmuskészségének további fejlesztése (Rufus Reid: Üreshúr–variációk).

Balkéz technika fejlesztése

- Továbbfejlesztés a VI. fekvésig a korábbi szempontok szerint.
- A szabályos balkéz–tartás állandó ellenőrzése, a „kopogós” technika fejlesztése.
- Legato fekvés– és húrváltás.
- Dúr és moll skálák
- Hármashangzatok kis és nagy felbontása.
- Harmónia– és dallam–szekvenciák.
- Modális skálák, gyakorlatok.
- Egyhúros skálák.
- Funkciós fogalmak.
- Hangköz–skálák (terc, kvart, kvint stb.)
- Ügyességi, fekvésváltási gyakorlatok.
- Kottaolvasás – a lapról olvasás fejlesztése.
- Tempó, ritmus, frazírozás, függetlenítés, dinamika gyakorlása skálák, etűdök, darabok segítségével.

Improvizációs készség fejlesztése

- A kísérés improvizációjának további tanulmányozása, gyakorlása a korábbi és újabb szempontok és módok szerint.
 - Basszusvezetés – walking bass egyszerű basszusok alkalmazásával (alap, kvint, esetleg terc), harmóniabontással (harmóniahangokkal, illetve a harmónia teljes bontásával), diatónikus skálahangokkal (átmenő–, váltóhangok, előzés stb.), kromatikával, blues–hangokkal (kromatikus átmenőhang, felső, alsó váltóhang stb)
 - Kadenciális gyakorlatok: IIm7–V7–maj7 (vagy 6); II7–V7–Imaj7 (vagy 6); IVm7–V7–Imaj7 (6); IVmaj7 (6)–V7–Imaj7 (6); IIm7b5–V7b9–Immaj7 (6); IIm7b5–V7b9–Imaj7 (6) stb.
 - Patternek és turnbackek: VI–II–V–I; III–VI–II–V–I; III–bIII–II–bII–I; I–VIIIm7b5–III7–VI; I–Vm7–I7–IV stb.
- A szóló improvizáció alapjainak megismerése, a dallami gondolkodás fejlesztése.

Improvizációs elmélet, gyakorlat:

- egy adott hanggal való rögtönzés
- adott hangközzel való rögtönzés
- a pentaton dallamvilág bevezetése,
- a négyütemes periódusban való gondolkodás fejlesztése, a kontrasztelv bevezetése.
- blues–forma, periódustagolás
- blues–hangok, blues–skála

Ajánlott tananyag

William Curtis: A modern method for string bass
Bob Haggart: Bass Method
Rufus Reid: The Evolving bassist
John Fischer: Anleitung zur improvisation für bass (Jazz–Studio)
Jamey Aebersold: The II – V – I Progression (Vol. 3.) – valamint a sorozat többi kötete.
Chuck Sher: The improvisor’s bass method
Ed Friedland : Bass Improvization
Mike Richmond: Modern walking bass technique
Ray Brown: Bass method (hangköz–skálák)

Követelmények

Az összes skála és hármashangzatok helyes ujjrenddel való biztos tudása a VI. fekvésig, Hangköz–skálák.
Kísérés és szóló improvizáció (blues) a fentiek szerint.
Ed Friedland : Bass Improvization 3 – 10. gyak.
Modern walking bass technique (F–dúr) „A” gyakorlat.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két oktávós hármashangzatbontások (kis és nagy felbontás) bemutatása helyes ujjrenddel.
- Skálák – a háromféle pizzicato móddal.
- Hangköz–skálák legalább egy hangnemben két oktávon keresztül.
- Egy blues (Blue Monk , Straight no chaser, stb.) téma, kíséret, szóló előadása.

4. évfolyam „A” tagozat**Fejlesztési feladatok***Hangszerkezelés fejlesztése*

- Továbbfejlesztés a VII. fekvésig a korábbi szempontok szerint.
- Egészhangú skálák.
- Fél–egész skála.
- „Ritmusvariációs” kromatikus skála.
- Tempótartási, függetlenítési gyakorlat egy, majd két oktávon belül (duola–triolaváltás oktávós, majd együtemes periodikával – fél, szimpla, dupla, tripla stb. tempókban gyorsítva, majd lassítva).
- Pontozott ritmus és szinkópa kettős értelmezése és gyakorlata, átkötött hang.
- Frazírozás – alapgyakorlatok skálák, etűdök által, szimmetrikus, majd aszimmetrikus hangsúlygyakorlatok.
- Speciális basszus alaprítmikák, ritmusképletek (szving, afro–amerikai, latin, rock stb.).

Improvizációs készség fejlesztése

- Az előző évi anyag továbbfejlesztése.
- Stílus tanulmányok: kísérés, szóló, combo. Kiemelkedő muzsikások játékának megfigyelése, tanulmányozása.
- A hallgatott anyag lejegyzése, utánjátszása a jazz improvizációs nyelvezetének elsajátítása érdekében.
- Repertoár–tanulás és bővítés – jazz–sztenderdek, bluesok.

Ajánlott tananyag

Ed Friedland : Bass Improvization
Modern walking bass technique
Berkés B. stílus tanulmánya
Rufus Reid: The Evolving bassist
John Goldsby: Jazz Bass Book
Chuck Sher: The improvisor’s bass method
Ed Friedland: Bass Improvization
Mike Richmond: Modern walking bass technique

Követelmények

Skálák, hármashangzatok, harmóniabontások nagyobb tempókban.
Gyakorlatok, etűdök.
Ritmusvariációs skála, hangköz–skálák.
Kísérés és szóló improvizáció a megadott szempontok szerint.
.Pettiford – E.Moseholm–iskola: az összes etűd, darab.
John Goldsby: Jazz Bass Book – dom7 blues etűd
Berkés B. stílustanulmánya Kozma: Autumn leaves című dalára (téma és improvizációs minta).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- John Goldsby: Jazz Bass Book – dom7 blues etűd
- Autumn leaves
- Egy szabadon választott jazzdarab előadása (formai, technikai, stilisztikai kidolgozottsággal)

5. évfolyam „A” tagozat**Fejlesztési feladatok***Hangszerkezelés fejlesztése*

Hüvelykujj–fekvések elsajátítása C–ig. Szűk– és tágfekvés gyakorlása skálák, harmóniabontások, szekvenciák, etűdök segítségével. Hangközök növekvő, csökkenő nagyságban, haránt–, illetve hosszanti irányban, legato, staccato, tremolo, repetíció, glissando, tompítás – dempfelés, kötések (két, három vagy több hanggal), balkéz–pizzicato, arpeggio, dupla–, triplafogások, akkordok, üveghangok.

Improvizációs készség fejlesztése

- Stílustanulmányok: kísérés, szóló, combo, big band játék.
- Melodikus bass line alkotása – nem alaphangindítással.
- A walking bass ritmikai dúsítása: skippek, ghost skippek, szinkópált ritmusok,
- Húzott–kötött hangok, balkéz elpengetések, triolák.
- A vertikális és horizontális improvizáció.
- Latin, afro–kubán ritmusok.
- Repertoártanulás és bővítés – jazz–sztenderdek, bluesok.

Ajánlott tananyag

J. Aebersold: The Bass tradition
Mike Richmond: Modern walking bass technique
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book
Ed Friedland: Bass Improvization
O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book
Chuck Sher: The improvizor’s bass method

Követelmények

Skálák, harmóniák bontása nagyobb tempókban.
Walking bass–játék ritmikai és melódiai bővítéssel.
Paul Chambers: Blue spring – transzkripció
Mike Richmond: Modern walking bass technique (A–tól E–ig – F–dúr)
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book (64–70. fejezet)
Ed Friedland: Bass Improvization (14. track–ig)
O.Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (2–4. gyakorlat)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- C–dúr skála két oktávon keresztül.
- Hármashangzatok és hangköz–skálák.
- Paul Chambers: Blue spring – transzkripció
- John Goldsby: Jazz Bass Book – Autumn leaves (kíséret, szóló)
- Alterált dom7 blues etűd
- O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (4. gyakorlat)
- Két különböző stílusú (szving, latin) darab előadása (téma, kíséret, szóló)

6. évfolyam „A” tagozat**Fejlesztési feladatok***Hangszerkezelés fejlesztése*

- Hüvelykujj–fekvések elsajátítása (G–ig)
- Legato, staccato, tremolo, repetíció, glissando, tompítás – dempfelés, kötések (két, három vagy több hanggal), balkéz–pizzicato, arpeggio, dupla–, triplafogások, akkordok, üveghangok.

Improvizációs készség fejlesztése

- Klasszikus trió játék.
- Duó játék – ellenpontozás, ellenmozgások alkalmazása.
- A tempó és harmónia érzékeltetése (kettősfogások, akkordok, stb.) szóló játék közben.
- Intro és coda szerkesztése.
- Latin ritmusvariációk
- Tizenhatodos löktetés (jazz–rock, funky stb.)
- Gridek tanulmányozása és alkalmazása.
- Modális improvizáció.
- Szólójáték, parafrázis.

Ajánlott tananyag

O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book.
Mike Richmond: Modern walking bass technique
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book
Ed Friedland: Bass Improvization
J. Aebersold: Bass Tradition
Chuck Sher: The improvizor's bass method

Követelmények

Trió és duó (szóló) játék.
O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (5–10. gyakorlat)
Mike Richmond: Modern walking bass technique (F gyakorlat – F–dúr)
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book (71–72. fejezet)
Ed Friedland: Bass Improvization (39. track–ig)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- G–dúr skála három oktávon keresztül.
- Egy szabadon választott *sztenderd* bemutatása szólóban (intro, téma, szóló, coda)
- O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (6. gyakorlat)
- John Goldsby : Jazz Bass Book – Perdido vagy So what szóló
- Két különböző stílusú (szving, latin) darab előadása (téma, kíséret, szóló)

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszerkezelés fejlesztése

- Jobbkéz–technika: III. pizzicato mód (váltott ujjas – a mutató– és a középsőujj váltva).
- Húrváltás – ujjrendi szempontok.
- A háromféle pizzicato mód váltott alkalmazása különböző tempókban.
- A jobb kéz tónus– és ritmuskészségének további fejlesztése (Rufus Reid: Üreshúr–variációk).
- Balkéz–technika: továbbfejlesztés a VII. fekvésig a korábbi szempontok szerint.
- A szabályos balkéz–tartás állandó ellenőrzése, a „kopogós” technika fejlesztése.
- Legato fekvés– és húrváltás.
- Dúr és moll skálák.
- Hármashangzatok kis és nagy felbontása.
- Harmónia– és dallam–szekvenciák.
- Modális skálák, gyakorlatok.
- Egyhúros skálák.
- Egészhangú skálák.
- Fél–egész skála.
- Hangköz–skálák (terc, kvart, kvint stb.)
- Ügyességi, fekvésváltási gyakorlatok.
- Kottaolvasás – a lapról olvasás fejlesztése.
- Tempó, ritmus, frazírozás, függetlenítés, dinamika gyakorlása, skálák, etűdök, darabok segítségével.
- Pontozott ritmus és szinkópa kettős értelmezése és gyakorlata, átkötött hang.
- Frazírozás – alapgyakorlatok, skálák, etűdök által, szimmetrikus, majd aszimmetrikus hangsúlygyakorlatok.

Improvizációs készség fejlesztése

- A kísérés improvizációjának további tanulmányozása, gyakorlása a korábbi és újabb szempontok és módok szerint.
- Basszusvezetés – walking bass egyszerű basszusok alkalmazásával (alap, kvint, esetleg terc), harmóniabontással (harmóniahangokkal, illetve a harmónia teljes bontásával), diatonikus skálahangokkal (átmenő-, váltóhangok, előzés stb.), kromatikával, blues–hangokkal (kromatikus átmenőhang, felső, alsó váltóhang stb.), ellenponttal, ritmikai differenciálással (díszítő, színező elemek).
- Mindezek külön–külön, majd együttesen az eddig tanult sémákkal, valamint az egyszerűbb funkciós sorokról fokozatosan áttérve a bonyolultabbakra, jazz–sztenderdek játéka.
- Kadenciális gyakorlatok: IIIm7–V7–Imaj7 (vagy 6); II7–V7–Imaj7 (vagy 6); IVm7–V7–Imaj7 (6); IVmaj7 (6)–V7–Imaj7 (6); IIIm7b5–V7b9–Imaj7 (6); IIIm7b5–V7b9–Imaj7 (6) stb.
- Patternek és turnbackek: VI–II–V–I; III–VI–II–V–I; III–bIII–II–bII–I; I–VIIIm7b5–III7–VI; I–Vm7–I7–IV stb.
- Speciális basszusmenetek, alapritmusok, ostinátók megismerése, elsajátítása.
- Hallásgyakorlatok a harmónia–, funkció– és periódusérzék fejlesztésére.
- A szóló improvizáció alapjainak megismerése, a dallami gondolkodás fejlesztése.
- Improvizációs elmélet, gyakorlat:
 - egy adott hanggal való rögtönzés;
 - adott hangközzel való rögtönzés;
 - a pentaton dallamvilág bevezetése;
 - a négyütemes periódusban való gondolkodás fejlesztése, a kontrasztelv bevezetése;
 - blues–forma, periódustagolás;
 - blues–hangok, blues–skála;
 - kadenciális gyakorlatok;
 - ritmus, frazírozás, függetlenítés, súlykérdések, a szünet szerepe, a dinamika alkalmazása, ritmikai képletek eltolásos gyakorlata;
 - patternek, turnbackek, majd sztenderdek, repertoár gyűjtése.

Ajánlott tananyag

William Curtis: A modern method for string bass
Bob Haggart: Bass Method
Rufus Reid: The Evolving bassist
John Fischer: Anleitung zur improvisation für bass (Jazz–Studio)
Jamey Aebersold: The II – V – I Progression (Vol. 3.) – valamint a sorozat többi beszerezhető kötete.
Jamey Aebersold Music minus one sorozatának valamennyi beszerezhető kötete, elsősorban az 1–3 kötet.
Chuck Sher: The improvizor's bass method
Ed Friedland: Bass Improvization
Mike Richmond: Modern walking bass technique
Ray Brown: Bass method (hangköz–skálák)

Követelmények

Az összes skála és hármashangzat helyes ujjrenddel való biztos tudása a VII. fekvésig.
Hangköz–skálák.
Kísérés és szóló improvizáció (blues) a fentiek szerint.
Latin ritmus–ostinátók és –variációk.
Ed Friedland: Bass Improvization 3–10. gyakorlat
Modern walking bass technique (F–dúr) („A–C” gyakorlat)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két oktávós hármashangzatbontások (kis és nagy felbontás) bemutatása helyes ujjrenddel.
- Skálák – a háromféle pizzicato móddal.
- Hangköz–skálák legalább egy hangnemben két oktávon keresztül.
- Egy dúr és egy moll blues (téma, kíséret, szóló előadása)

4. évfolyam „B” tagozat**Fejlesztési feladatok***Hangszerkezelés fejlesztése*

- Az előző évi szempontok szerinti továbbfejlesztés.
- Hüvelykujjfekvések elsajátítása (C–ig) szűk– és tágfekvés gyakorlása, skálák, harmóniabontások, szekvenciák, etűdök segítségével.
- Hangközök növekvő, csökkenő nagyságban, haránt–, illetve hosszanti irányban.
- „Ritmusvariációs” kromatikus skála.
- Tempótartási, függetlenítési gyakorlat egy, majd két oktávon belül (duola–triolaváltás oktávós, majd együtemes periodikával – fél, szimpla, dupla, tripla stb. tempókban gyorsítva, majd lassítva).
- Speciális basszus alaprítmikák, ritmusképletek (szving, afro–amerikai, latin, rock).

Improvizációs készség fejlesztése

- Az előző évi anyag továbbfejlesztése.
- Stílustanulmányok: kísérés, szóló, combo.
- Kiemelkedő muzikusok játékának megfigyelése, tanulmányozása.
- A hallgatott anyag lejegyzése, utánjátszása a jazz improvizációs nyelvezetének elsajátítása érdekében.
- Repertoártanulás és bővítés – jazz–sztenderdek, bluesok.

Ajánlott tananyag

Lásd a III. évfolyam felhasználható anyagát
Berkes B. stílustanulmánya
Rufus Reid: The Evolving bassist
John Godsby: Jazz Bass Book
Chuck Sher: The improvizor's bass method
Ed Friedland: Bass Improvization
Mike Richmond: Modern walking bass technique

Követelmények

Skálák, hármashangzatok, harmóniabontások nagyobb tempókban.
Hüvelyk–fekvéses skálák, gyakorlatok, etűdök.
Ritmusvariációs skála, hangköz–skálák.
Kísérés és szóló improvizáció a megadott szempontok szerint.
John Goldsby: Jazz Bass Book (dom7 blues etűd)
Berkes B. stílustanulmánya Kozma: Autumn leaves (téma és improvizációs minta).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- C–dúr skála két oktávon keresztül (hármashangzataik és hangköz–skáláik).
- John Goldsby: Jazz Bass Book – dom7 blues etűd, Autumn leaves.
- Egy szabadon választott jazzdarab szólisztikus előadása (formai, technikai, stilisztikai kidolgozottsággal).

5. évfolyam „B” tagozat**Fejlesztési feladatok***Hangszerkezelés fejlesztése*

- Hüvelykujj– fekvések elsajátítása (G–ig).
- Legato, staccato, tremolo, repetíció, glissando, tompítás, *dempfelés*, kötések (két, három vagy több hanggal).
- Balkéz–pizzicato
- Arpeggio, dupla–, triplafogások, akkordok, üveghangok.

Improvizációs készség fejlesztése

- Stílustanulmányok: kísérés, szóló, combo, big band–játék.
- Melodikus bass line alkotása – nem alaphang indítással.
- A walking bass ritmikai dúsítása: skippek, ghost skippek, szinkópált ritmusok, húzott–kötött hangok, balkéz elpengetések, triolák.
- A vertikális és horizontális improvizáció.
- Latin, afro–kubán ritmusok.
- A hallgatott anyag lejegyzése, utánjátszása a jazz improvizációs nyelvezetének elsajátítása érdekében.
- Alterált skálák és akkordok.

Ajánlott tananyag

J. Aebersold: The Bass tradition
Mike Richmond: Modern walking bass technique
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book
Ed Friedland: Bass Improvization
O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book
Chuck Sher: The improvizor’s bass method

Követelmények

Skálák, harmóniák bontása nagyobb tempókban.
Walking bass–játék ritmikai és melódiai bővítéssel.
10 számos repertoár
Paul Chambers: Blue spring – transzkripció
Mike Richmond: Modern walking bass technique (A–tól E–ig – F–dúr)
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book (64–70. fejezet)
Ed Friedland : Bass Improvization (14. track–ig)
O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (2–6. gyakorlat)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- C–dúr skála két oktávon keresztül, vagy G–dúr három oktávon keresztül, hármashangzataik és hangköz–skáláik.
- Paul Chambers: Blue spring – transzkripció
- John Goldsby: Jazz Bass Book – Autumn leaves (kíséret, szóló)
- Alterált dom7 blues etűd
- O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (6. gyakorlat)
- Három különböző stílusú (szving, latin, ballada) darab előadása (téma, kíséret, szóló)

6. évfolyam „B” tagozat**Fejlesztési feladatok***Hangszerkezelés fejlesztése*

- Legato, staccato, tremolo, repetíció, glissando
- Tompítás – *dempfelés*, kötések (két, három vagy több hanggal), balkéz–pizzicato
- Arpeggio, dupla–, triplafogások, akkordok, üveghangok

Improvizációs készség fejlesztése

- Klasszikus trió játék
- Duó játék – ellenpontozás, ellenmozgások alkalmazása
- A tempó és harmónia egyedüli érzékeltetése (kettősfogások, akkordok, stb.)
- Intro és coda szerkesztése
- Latin ritmus–ostinatók
- Aszimmetrikus metrumok (3/4; 5/4; 7/8; 9/8 stb.)
- Tizenhatodos lüktetés (jazz–rock, funky stb.)
- *Gridek* tanulmányozása és alkalmazása
- Modális improvizáció
- Szólójáték, parafrázis

Ajánlott tananyag

O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book.
Mike Richmond: Modern walking bass technique
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book
Ed Friedland: Bass Improvization
J. Aebersold: Bass Tradition
Chuck Sher: The improvizor's bass method

Követelmények

Trió és duó és szóló játék
15 számos repertoár
O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book (5–10. gyakorlat)
Mike Richmond: Modern walking bass technique (F gyakorlat – F–dúr)
Ed Friedland: Expending walking bass lines
John Goldsby: Jazz Bass Book (71–72. fejezet)
Ed Friedland: Bass Improvization (39. track–ig)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott sztenderd bemutatása szólóban (intro, téma, szóló, coda)
- O. Stagnaro – C. Sher: The latin bass book – 6. gyakorlat
- John Goldsby: Jazz Bass Book – Perdido, So what vagy All the things you are szóló
- Három különböző stílusú (szving, latin, páratlan) darab előadása (téma, kíséret, szóló)

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után „A” tagozaton

A tanuló

- ismerje a harmóniamenetes kísérés főbb formáit;
- ismerje a gyakoribb blues-sémákat, egyszerűbb blues-harmonizációkat, a II–V–I-es funkciós-improvizációs séma főbb formáit;
- ismerje a jellegzetes basszusmeneteket és basszus alapritmikákat;
- ismerje a különböző improvizációs skálákat, skálamodelleket;
- ismerje a tananyag fontosabb improvizációs, stílus- és ritmikai gyakorlatait;
- rendelkezzen megfelelő repertoárral 5–10 különböző karakterű jazz-sztenderd játéka kotta nélkül, különböző kíséresi formákkal, egyszerű improvizáció;
- ismerjen néhány dúr és moll bluest (különböző kíséresi módok, egyszerű improvizáció);
- képes legyen 2–3 leírt kíséretet és szólót az eredeti hangfelvétellel uniszónóban eljátszani.

„B” tagozaton

Az „A” tagozat követelményein felül a tanult ismeretek magasabb szintű alkalmazása (technika és előadásmód), és a végzett anyag mennyiségének növelése (repertoár) az elvárás. A tanuló legyen alkalmas szakirányú tanulmányok folytatására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgyai és időtartama

Jazz-basszusgitár főtárgy

„A” tagozaton minimum 10 perc;

„B” tagozaton minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Dúr és moll skálák a VI. fekvésig
- Hármashangzatok kis és nagy bontása (VI. fekvés)
- Négyeshangzat bontások
- Modális skálák
- Blues kíséret egyszerű hangnemekben: C, F, Bb, Eb, G
- Két különböző löktetésű (szving, latin) jazz-sztenderd előadása (téma, kíséret)
- Transzkripció: szabadon választott jazz-sztenderd kíséret

„B” tagozat

- Dúr és moll skálák a VII. fekvésig
- Hármashangzatok kis és nagy bontása (VII. fekvés)
- Négyeshangzat bontások
- Modális skálák
- Blues kíséret (szving, 6/8-os) bármilyen hangnemekben.
- Kísérés a II–V–I funkciós-kadenciális sémára
- Három különböző löktetésű (szving, latin, ballada stb.) jazz-sztenderd előadása (téma, kíséret, szóló)
- Transzkripció: szabadon választott jazz-sztenderd kíséret és szóló

A vizsga értékelése

- Megfelelés az előírt követelményeknek
- Technikai felkészültség
- Helyes jobb- és balkéz-technika
- Helyes vonókezelés
- Tiszta intonáció
- Helyes ritmus és tempó
- Előadásmód
- A zenei stílus és az előírások megvalósítása
- Zenei memória
- Alkalmazkodóképesség
- Állóképesség

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő minőségű és mennyiségű Esz–menzúras bőgő és tartozékok
Mp3 és CD lejátszó berendezés, valamint akusztikus vagy húr pick-up, basszuserősítő és hangfal
Music minus one-típusú felvételek